

Republica PORTUGHEZĂ República Portuguesa

Numele derivă de la toponimul roman *Portus Cale* ce înseamnă „Portul din Cale”, acesta din urmă fiind un vechi oraș celtic din NV Portugaliei



Capitala: Lisabona (Lisboa) 550,000 locuitori (2,900,000 în zona metropolitană), densitate populația urbană-6.368 loc./km²

Alte mari orașe Porto, Vila Nova de Gaia

Populație: 10,833,81 6 milioane locuitori (est. iulie 2016 - CIA World Factbook)

Suprafață: 92,090km² (38 % din România)

Densitatea populației: 115 loc./km²- 2015

Unități administrative - 2 regiuni autonome: Insulele Azore și Madeira; 18 districte (distritos, singular - distrito): Aveiro, Beja, Braga, Braganca, Castelo Branco, Coimbra, Evora, Faro, Guarda, Leiria, Lisboa, Portalegre, Oporto, Santarem, Setubal, Viana do Castelo, Vila Real, Viseu

Geografie și climă:

-**localizare:** țară europeană cu ieșire la Oceanul Atlantic situată în vestul și SV Peninsulei Iberice + cele două arhipelaguri în Oceanul Atlantic

- **vecini** : Spania (N și E)

- **relief:** partea nordică este muntoasă, iar cea din sud e zonă de câmpie; fluviul principal al țării este Tagus (Tejo în portugheză), care izvorăște din Spania și se varsă în Atlantic prin estuarul Lisabona; punctul cel mai înalt al țării se află în Insulele Azore - vulcanul Pico (2351m)

- **clima:** mediteraneană cu temperaturi foarte ridicate vara; una din cele mai calde țări din Europa



Apartenența confesională: creștini - catolici 81%, alți 3,3%; alte religii 0,6%, niciuna 6,8%, nedeclarată 8,3% - est. 2011

Ziua națională și alte sărbători importante:

- **10 iunie**- Ziua Portugaliei (moartea poetului național Luís de Camões - 1580)

Limba: portugheză (oficială) și dialectul asturian (oficial, folosit la nivel local în Miranda do Douro)

Formă de guvernământ: republică semi-prezidențială

Dreptul la vot - 18 ani, sufragiu universal

Conducere actuală (mai 2017):

- Președinte: Marcelo Rebelo de Sousa - martie 2016
- Prim-ministru: António Luis Santos da Costa - nov. 2015

Repere istorice: Portugalia este una din cele mai vechi națiuni europene, având granițe aproape stabile din sec. XIII (stabilite în 1267 și neschimbate până astăzi); triburile iberice ale lusitanilor au fost supuse de către romani în sec I-II î.Hr, iar apoi teritoriul a fost ocupat de triburi germanice, în sec. VI de vizigoți, iar începând cu 711 de arabi; în sec. XV începe epoca cuceririlor, inițial în Africa - Bartolomeu Diaz atinge Capul Bunei Speranțe, iar Vasco da Gama descoperă drumul spre India; vastul imperiul colonial portughez atinge apogeul sub domnia lui Manuel I (1495-1521), printre coloniile Portugaliei fiind Angola, Mozambic și Brazilia; în următoarele două secole majoritatea dintre acestea vor fi ocupate de Olanda și Marea Britanie;

Componența etnică: omogenitate etnică - portughezi, mai puțin de 100.000 de populații minoritare (inclusiv din fostele colonii africane) napoleoniene, iar în 1822 Brazilia își declară independența; **1910** - mișcarea revoluționară duce la abolirea monarhiei și proclamarea republicii; urmează o perioadă represivă, cea mai lungă dictatură din Europa - timp de șase decenii; figura emblematică este Salazar; **1974** - o lovitură militară non-violentă (Revoluția garoafelor roșii) provoacă revenirea la un regim democratic; Portugalia este membru fondator NATO (1949), iar din 1986 este membru UE

Moneda și paritate: Euro (1 € = 4,55 RON) - 08 mai 2017

Economie: PIB - 306 miliarde \$ (PPC) - 2016 ,213 miliarde \$ (nominal)- est.2017; PIB/locuitor: 29,400\$ (PPC), 20,400\$(nominal)- est. 2017; forța de muncă - 5,16 milioane, rata șomajului - 11,3% -2016, populație sub limita sărăciei -18,7% - 2012; aderarea la UE în 1986 a avut o importanță deosebită pentru economia portugheză, conducând la dezvoltare și creștere economică; criza financiară globală a afectat puternic economia portugheză, fiind necesare intervenția FMI și UE; măsurile de austeritate impuse în schimbul ajutorului financiar au dus la rate record ale șomajului și emigrării, similare cu cele din anii 60

Domenii: servicii (75,9%), industrie (21,9%), agricultură (2,4%) - 2016

Resurse naturale: pește, cherestea, minereu de fier, cupru, zinc, staniu, sare, pământ arabil, hidroenergie

Comerț: **export** - produse agricole, produse alimentare, vin, produse petroliere, produse chimice, materiale plastice și cauciuc, piei brute, piele, lemn și plută, pastă de lemn și hârtie, materiale textile, îmbrăcăminte, încălțăminte, mașini și unelte, metale de bază (Spania, Franța, Germania, UK, SUA, Angola, Olanda) - 2015; **import** - produse agricole, produse chimice, vehicule și alte materiale de transport, instrumente optice și de precizie, accesorii pentru calculator și piese, semiconductori și dispozitive conexe, produse petroliere, metale comune, produse alimentare, materiale textile (Spania, Germania, Franța, Italia, Olanda) - 2015

Domenii ale identității naționale:

Patrimoniu cultural: Portugalia este înscrisă pe lista de patrimoniu UNESCO cu 15 situri, printre care: centrul istoric al orașelor Porto, Évora, Guimarães, regiunea viticolă Alto Duoro, peisajul și cultura viticolă de pe insula Pico, Universitatea din Coimbra, mănăstirile din Alcobaça, Batalha, Tomar, turnul Belen din Lisabona; Fátima este un important loc de pelerinaj catolic datorită aparițiilor marianice din 1917

Literatură: Luís de Camões și Fernando Pessoa sunt poeții clasici și figurile emblematice ale literaturii portugheze, în timp ce José Saramago este laureat al Premiului Nobel pentru Literatură (1998)

Muzică: fado este stilul muzical cel mai adesea asociat cu Portugalia, Amália Rodrigues fiind cea mai cunoscută reprezentantă a sa; generația contemporană de artiști fado îi include pe Mariza sau Camané

Sport: fotbalul este sportul cel mai popular în Portugalia; cluburile cele mai faimoase sunt Sporting și Benfica Lisabona, FC Porto; naționala Portugaliei a câștigat Campionatul European de Fotbal în 2016; jucători celebri: Eusébio, Rui Costa, Luís Figo, Cristiano Ronaldo, Nani, Vítor Baía, Deco; alte sporturi: canoe, atletism, automobilism, ciclism, tenis

Gastronomie: bucătăria portugheză se bazează mai ales pe fructe de mare, peștele bacala fiind un ingredient clasic; dincolo de influențele iberice, bucătăria lusitană a preluat și tradiții culinare din teritoriile colonizate, în special cele nord-africane, cum ar fi folosirea intensivă a zahărului, scorțișoarei și a altor condimente, precum și a gălbenușului de ou; mâncăruri tipice: sardine fripte, arroz de marisco (orez cu fructe de mare), caldo verde (o supă de gulii) și dulciuri precum pastel

de nata, o specialitate din Belem; Portugalia are o îndelungată tradiție vinicolă; vinuri faimoase: Porto, Verde și Madeira

Reprezentare în organizații internaționale: UE (inclusiv Zona Euro și Spațiul Schengen), NATO, ONU (membru temporar al Consiliului de Securitate) + agențiile ONU, OSCE, Consiliul Europei, Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială, Organizația Mondială a Comerțului, Organizația Internațională a Muncii, Comitetul Olimpic Internațional, Uniunea Latină, Curtea Internațională de Justiție - acceptă jurisdicția Curții

Istoric relații bilaterale cu România și protocol/acord educație:

- 1917-stabilire relații diplomatice la nivel de legăție; 1974 - la nivel de ambasadă
- 1997- acord interguvernamental privind cooperarea în domeniile învățământului, culturii, științei, sportului, tineretului și comunicării sociale
- 2015 - program interguvernamental de cooperare în domeniile limbii, educației, științei și învățământului superior, al culturii, sportului, tineretului, mass-media și turismului pentru perioada 2015-2020

Reprezentare diplomatică

1. În România:

Ambasada Republicii Portugheze în România

Ambasador: E.S. Dr. João - Bernardo Weinstein

Adresa: 011815 București, Str. Paris nr. 55,

Sector 1, P.O. Box : 63-91 București

Telefon: (004-21) 230 41 36 Fax: (0040-21)

230 41 17

Website: www.embportugal.ro

E-mail: secretariat@embportugal.ro ;

administrat@embportugal.ro

2. În Portugalia:

Ambasada României în Republica Portugheză

Ambasador: Doamna Ioana Bivolaru

Adresă: Rua de Sao Caetano a Lapa 5, 1200-828

Lisabona

Telefon: +351 21 396 8812

Fax: +351 21 396 0984

Web: <http://lisabona.mae.ro>

E-mail: lisabona@mae.ro

Link-uri importante:

- Admin. Prez.- <http://www.presidencia.pt/?idl=2>
- Parlament - <http://www.en.parlamento.pt/>
- Guvern - <http://www.portugal.gov.pt/pt.aspx> (fără siteuri ale ministerelor)

SURSE:

- *CIA world factbook* - <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/po.html> (economie, guvern, organizații internaționale, date statistice)
- *BBC country profile* - www.bbc.co.uk/news/world-europe-17758217 (repere istorice și fotografia 1)
- *Wikipedia* - versiunile în engleză <https://en.wikipedia.org/wiki/Portugal> și română <https://ro.wikipedia.org/wiki/Portugalia> (geografie, istorie, cultură, fotografia 2)
- *MAE* - <https://www.mae.ro/bilateral-relations/1732#833> (relații bilaterale + reprezentare diplomatică)